

บันทึก

เรื่อง การตีความข้อกฎหมาย

(กรณีสำนักงานปลัดกระทรวงมีฐานะเป็นนิติบุคคลหรือไม่)

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ สร.๐๒๐๓/๔๐๔๖ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๑๙ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหาของ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งที่ประชุมศึกษาธิการเขตและศึกษาธิการจังหวัดทั่วประเทศได้ขอให้ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการพิจารณาว่า สำนักงานปลัดกระทรวงเป็นนิติบุคคลหรือไม่ กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแล้วเห็นว่า สำนักงานปลัดกระทรวงมีฐานะเป็นกรม ตามประกาศ ของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ข้อ ๕ และข้อ ๑๙ จึงควรมี ฐานะเป็นนิติบุคคล แต่เนื่องด้วยปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมาย กระทรวงศึกษาธิการจึงขอให้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นเพื่อเป็นหลักฐานในการปฏิบัติต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๕) ได้ พิจารณาปัญหานี้ประกอบกับการฟังข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการแล้ว มี ความเห็นว่าเรื่องนี้ข้อ ๕ และข้อ ๑๙ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ได้บัญญัติไว้ว่า

“ข้อ ๕ ให้จัดระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง ดังนี้

(๑) สำนักนายกรัฐมนตรี

(๒) กระทรวง

(๓) ทบวง ซึ่งสังกัดหรือไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวง

(๔) กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรม ซึ่งสังกัดหรือไม่

สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง

สำนักนายกรัฐมนตรีมีฐานะเป็นกระทรวง

ส่วนราชการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) มีฐานะเป็นนิติบุคคล

ข้อ ๑๙ ให้จัดระเบียบราชการของกระทรวง ดังนี้

(๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี

(๒) สำนักงานปลัดกระทรวง

(๓) กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น เว้นแต่บางกระทรวงเห็นว่าไม่มี ความจำเป็นจะไม่แยกส่วนราชการตั้งขึ้นเป็นกรมก็ได้

ให้ส่วนราชการตาม (๒) และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตาม (๓) มีฐานะ เป็นกรม

กระทรวงใดมีความจำเป็นจะต้องมีส่วนราชการเพื่อทำหน้าที่จัดทำนโยบายและ

แผน กำกับ เร่งรัด และติดตามนโยบายและแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวงจะจัดระเบียบบริหารราชการโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีสำนัคนโยบายและแผนเป็นส่วนราชการภายในขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงก็ได้”

ฉะนั้น เมื่อได้พิจารณาข้อ ๑๙ วรรคสาม แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ที่กำหนดไว้ว่า “ให้ส่วนราชการตาม (๒) ฯลฯ มีฐานะเป็นกรม” แล้ว จะเห็นได้ว่ากฎหมายให้สำนักงานปลัดกระทรวง “มีฐานะเป็นกรม” ไว้อย่างชัดเจน และโดยที่ “กรม “ มีฐานะเป็น “นิติบุคคล” ตามความในข้อ ๕ วรรคสาม แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับเดียวกันนี้ ดังนั้น สำนักงานปลัดกระทรวงซึ่งเป็นส่วนราชการในกระทรวงและมีฐานะเป็นกรมดังกล่าวแล้วก็เป็น “นิติบุคคล” ด้วย ความเห็นของกระทรวงศึกษาธิการที่ว่า สำนักงานปลัดกระทรวงมีฐานะเป็นนิติบุคคล จึงเป็นการถูกต้องแล้ว

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์

(นายสมภพ โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๑๙ □